

Tên khoa học của Rắn Mối là: *Mabuya nigropunctata*, hoặc *Dasia olivacea*. Là loại bò sát có bốn chân phân bố ở một số nước Châu Á như: Lào, Campuchia, Việt Nam, Thái Lan, Indonesia, Malaysia,... Rắn Mối có đầu hình tam giác, da có vảy như vảy cá, mỗi chân có năm ngón chân có khả năng bám móc và leo trèo trên cây.

Rắn Mối là con vật không có độc, không cắn và gây hại con người. Nó có thể dùng làm thức ăn bổ dưỡng. Hiện tại Rắn Mối có thể nuôi để bán thịt hoặc để làm cảnh. Rắn Mối con mới sinh có thể giữ lại nuôi lớn để nhân giống hoặc bán cho những khách hàng nuôi chim để đá. Theo các khách hàng, chim ăn Rắn Mối con nó đá sẽ rất sung.

Cách phân biệt con đực, con cái:

+ Con cái: Thông thường có những chấm tròn nửa trắng, nửa đen ở bên hông kéo dài đến tận đuôi. Con cái có đầu và thân thon nhỏ. Khi mang thai bụng to tròn và phình lên ở đoạn giữa bụng. Mỗi con cái có thể mang thai từ hai đến mười con tùy vào con cái to hay nhỏ hoặc thai to hay nhỏ. Con cái đẻ con không đẻ trứng. Khi đẻ nó đẻ một bọc con rất to và các con nó sẽ nằm trong đó. Con cái không ăn con của nó.

+ Con đực: Thông thường có hai sọc đỏ chạy dài bên hông, hoặc không có nhiều chấm tròn đen trắng như con cái. Con đực có đầu và thân rất to. Nó hay tấn công Rắn Mối con mới sinh. Do đó, ta phải bắt con cái sắp sinh sản sang chuồng riêng để sinh sản.

Mỗi con cái có thể sinh từ 2- 9 con tùy thuộc vào khả năng sinh sản của từng con. Khi mang thai con cái thường có bụng to và phình ra ở hai bên. Do đó khi thấy con cái có bụng to thì bắt sang chuồng sinh sản.

Trong hình bên dưới, con cái đang mang thai. Khi mổ bụng ra ta thấy có 9 con nhỏ cuộn tròn như quả trứng bên trong.

Cách xây chuồng nuôi:

+ Cách I: Vây tôn trên nền đất. Mua tôn lóng chống rỉ đóng nẹp cây bên ngoài để giữ cố định tôn và chôn chân tôn xuống đất khoảng 20cm. Bật ốc giáp mí tôn cho cao(cách đất khoảng 30cm) để Rắn Mối không leo lên được.

+ Cách II: Xây chuồng bằng gạch kiềng cô(xây như chuồng heo) bên trong ốp gạch bông chiều cao khoảng 20cm xung quanh để Rắn Mối không leo ra ngoài. Vị trí ốp gạch phải thiết kế trên cao. Có thể ép sắt thành trên của chuồng để tránh Rắn Mối phóng theo chiều ngang và bám được vào tường ra ngoài.

+ Cách III: Xây kết hợp tôn với gạch. Xây từ mặt đất lên khoảng ba viên gạch, đặt chân tôn lên viên gạch và phủ hồ xây trám kín chân tôn. Bên ngoài ta dùng cây đóng để giữ cố định cho tôn không bị ngã.

Chú ý: Chuồng nuôi phải đảm bảo khoảng 50% ánh sáng mặt trời chiếu rọi vào để Rắn Mối thay da và phát triển kích thước cơ thể. Nếu không đảm bảo ánh nắng đến lúc thay da, da của nó sẽ dính chặt vào thân và con Rắn Mối sẽ không bao giờ lớn thêm được nữa.

Cách bố trí bên trong chuồng:

Xếp gạch kích cỡ 8 x 18 lỗ tròn hoặc vuông. Với kích thước này Rắn Mối to nhất cũng có thể chui vào được. Bên trên gạch có thể bố trí tôn xi măng, tàu lá dừa, tấm phủ,... để làm nơi trú ẩn. Có thể sử dụng lá dừa, chà dừa, cành cây, rơm rạ,... để bố trí chỗ trú ẩn cho Rắn Mối (cách này hơi bị bẩn nếu lâu ngày mới dọn dẹp chuồng do phân Rắn Mối). Bên trong xây thêm máng nước cố định để đủ nguồn nước uống

hoặc máng nước cho gà uống để đảm bảo nguồn nước do Rắn Mối uống rất nhiều nước.

Đối với chuồng nuôi Rắn Mối sinh sản. Bên trong ta xây đồng rơm nhỏ cho con nhỏ mới sinh lăn trốn, bỏ thêm chà dứa, lá cây, tàu dứa,... để tạo đủ độ ẩm cho con cái sinh sản và con nhỏ mới sinh.

Thức ăn cho Rắn Mối:

Để đảm bảo lợi nhuận kinh tế và túi tiền của người chăn nuôi nên mỗi người nuôi Rắn Mối cần phải tìm hiểu xem địa phương mình có nguồn thức ăn nào dồi dào hoặc dư thừa, giá cả hợp lý thì sẽ ít tốn kém kinh tế. Trung bình 1000 con Rắn Mối ăn khoảng một đến hai tô thức ăn trên ngày.

Rắn Mối vốn thích ăn côn trùng, sâu bọ. Đó vốn là tập tính tự nhiên của loại động vật hoang dã này. Nhưng nó cũng thích ăn những thức ăn có mùi tanh như: thịt, cá, mỡ heo, gà, vịt, trứng gà, trứng vịt,... Với dạng thức ăn này nếu kích nhỏ hơn ngón tay út có thể cho ăn trực tiếp còn ngược lại phải băm hay thái nhỏ cho vừa kích cỡ miệng Rắn Mối. Ngoài ra, ta có thể trộn trứng gà, thức ăn cá, mỡ heo với cơm cho Rắn Mối ăn. Ta có thể cho Rắn ăn thêm chuối xiêm để tạo nên sự đa dạng về mặt dinh dưỡng.

Không nên cho Rắn ăn những thức ăn có độ mặn như cá biển,... sẽ không tốt cho sự phát triển.

Sau đây là một số bệnh thường gặp và cách phòng tránh:

(Rắn mối thông thường ít bệnh chỉ có vài con trong đàn có biểu hiện bệnh này.)

1. Bệnh thứ nhất: (Bại liệt) có thể rắn bị bệnh đốm đỏ kết hợp thiếu chất (calci, vitamin A, E, B, C). Nguyên nhân có thể do điều kiện nuôi nhốt, rắn không thể tự tìm mồi để bổ sung các chất mà cơ thể thiếu (calci, vitamin A, E, B, C), rắn bị suy và vi khuẩn gây bệnh đốm đỏ phát tác (có thể là Aeromonas)

Cách xử lý:

- Vệ sinh chuồng trại với Vime Iodine (loại cho thú y): 15m/ 4 lít nước
- Tắm rắn với Vime Iodine:
 - + Dùng Vime Iodine (loại dùng cho thú y) ở trên: 15ml/ 4 lít nước phun thẳng lên mình rắn cùng lúc với phun xịt chuồng trại.
 - + Cũng có thể dùng Iodine (loại dùng cho thủy sản): 1 lít/ 1000m³ nước. Pha xong đui cho rắn xuống ngâm mình, khoảng 30 phút sau cấp thêm một lượng nước bằng với ban đầu (nghĩa là 1 lít / 2.000m³ nước) rồi để như vậy luôn. Cách này dùng cho chuồng nuôi quy mô lớn, dùng sát trùng bể nuôi luôn. Lúc rắn đang bệnh có thể làm 2 lần/ tuần; Khi hết bệnh thì mỗi khi thay nước xử lý 1 lần, hoặc định kỳ 1 tháng làm 1 lần.
- Bổ sung chất dinh dưỡng cho rắn.

+ Có thể sử dụng dạng premix **Calphovit** để bổ sung cho rắn mối (1 g/10 kg thể trọng). Hai tuần trộn thức ăn hoặc nước uống cho ăn liên tục 5 ngày.

+ Cũng có thể sử dụng Calciphos, Vimix plus

- Dùng thuốc điều trị: có thể dùng các công thức sau:

+ Doxery 1g/ 5-6 kg cá + Vimenro 200 1ml/ 20 kg cá

+ Doxery 1g/ 5-6 kg cá + Vime N333 1g/ 10 kg cá

2. Bệnh Thứ 2:(Phôi, đen trong miệng) Rắn hay ngóc đầu lên, trong miệng có chất nhờn có thể là do rắn bị bệnh đường hô hấp, ngạt thở, có nhiều dịch nhày do quá trình viêm nhiễm cơ quan hô hấp

Xử lý:

- Xử lý nước, tiêu độc chuồng trại, bổ sung chất dinh dưỡng như trên

- Thuốc điều trị:

+ Dùng **Vimefloro FDP**: 1 ml/20 kg thể trọng hoặc **Vimenro 200** 1ml/40 kg thể trọng (hoặc 1ml/ 2kg thức ăn), trộn vào thức ăn, liên tục 5-7 lần.

3. Bệnh thứ 3:

Lung sần sùi, gãy thấy xương sống: có thể rắn bị một bệnh mãn tính nào đó mà bạn chưa kiểm tra ra: thiếu chất, giun sán ký sinh, nhiễm khuẩn mãn... Bạn có thể áp dụng cách tổng hợp như sau:

* Lưu ý: - Vệ sinh chuồng trại 1 tháng 1 lần (mùa mưa 1 – 2 tuần 1 lần) rắn ăn sạch, uống, ở sạch. Đầu mùa mưa thì phải bổ sung đầy đủ dinh dưỡng cho rắn mối.

- Tăng cường chất dinh dưỡng với **Calphovit** nửa tháng cho ăn 5 ngày và pha nước cho uống. Men tiêu hóa 1 tháng cho ăn 1 lần (thuốc thú y)

- Tẩy giun sán mua thuốc tại cửa hàng thú y 2 - 3 tháng tẩy 1 lần